

VUOSIKERTOMUS 2024

Lasten ja nuorten puutarhayhdistys ry

SISÄLLYSLUETTELO

Sisällysluettelo

Johdanto.....	1
1. Kumpulan koulukasvitarha toimintaympäristönä	4
2. Puutarha nuorisotyössä	6
Vihreän Oksan Werstas	6
Kuntouttava työtoiminta	8
Kesätyöt ja työharjoittelut	9
3. Puutarha ympäristökasvatuksessa	10
Kumpulan koulukasvitarhan leiritoiminta	10
Itä-Helsingin leiritoiminta	11
Leiritoiminnan palautetta ja tunnuslukuja	12
Leiriläisten iltapäiväkerho.....	13
Puutarhaperhekerho Basilika	14
Toimintaa kouluille ja oppilaitoksille.....	15
4. Tapahtumat, koulutukset ja vapaaehtoistoiminta	16
5. Viestintä, vaikuttaminen ja yhteistyö.....	17
6. Hallinto ja henkilöstö.....	18
7. Talous.....	20

Johdanto

Lasten ja nuorten puutarhayhdistyksen toiminta-ajatuksena on syventää lasten ja nuorten viljelytaitoja ja -tietoja sekä luontosuhdetta. Yhdistyksen toiminta lisää puutarhakulttuurin tuntemusta kaupungissa sekä tukee kaikenikäisten hyvinvointia puutarhassa tapahtuvan yhteisen työn ja virkistyksen kautta.

Yhdistyksen toiminnan keskipisteenä on **Kumpulan koulukasvitarha**, 4,3 hehtaarin puutarha keskellä Helsinkiä. Koulukasvitarha on Helsingin kaupungin omistuksessa ja nuorisopalveluiden hallinnassa. Kumpulassa järjestettiin vuonna 2024 leiritoimintaa lapsille, nuorten työpajatoimintaa, kuntouttavaa työtoimintaa, perhekerho ja avoimien ovien tapahtumia kuten elokuinen sadonkorjuujuhla.

Nuorisotyö

- Nuorten työpaja, Vihreän Oksan Werstas
- Kuntouttava työtoiminta
- Kesätyöt, työharjoittelut, vapaaehtoiset

Ympäristökasvatus

- Leirit, perhekerho, ip-kerho kesäkuussa
- Kouluvierailut
- Tuki ja materiaalit

PUUTARHA NUORISOTYÖSSÄ

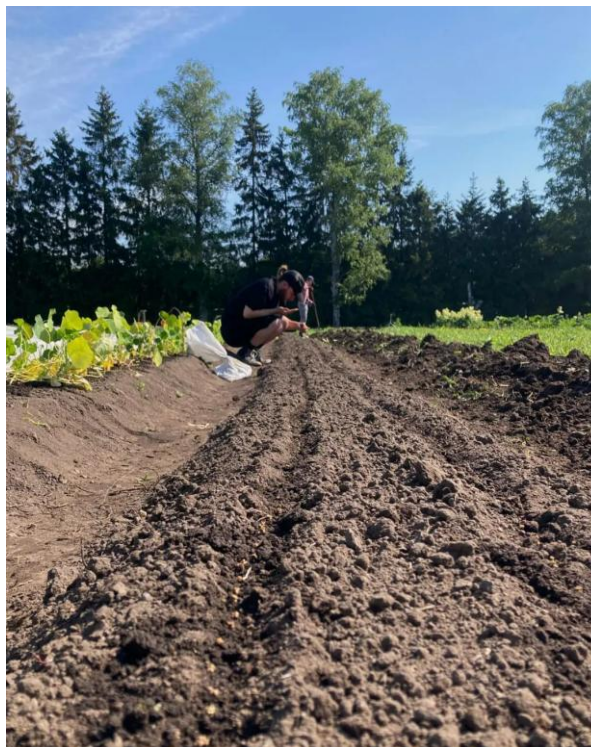
Yhdistyksen nuorisotyön lippulaiva on **nuorten puutarhatyöpaja Vihreän Oksan Werstas**, joka on tarkoitettu alle 29-vuotiaille ilman työtä tai koulutuspaikkaa oleville nuorille. Werstaalla tutustutaan puutarha-alan töihin käytännössä Kumpulan koulukasvitarhan

JOHDANTO

viljelyksistä vastaten ja ulkopuolisia pihakohteita hoitaen. Toiminta pohjautuu puutarha-alan opetussuunnitelmaan.

Kauden aikana työkokeilusopimuksia tehtiin yhdeksän nuoren kanssa. Lisäksi Werstaalla oli yksi opiskelija työssä oppimassa.

Yhdistyksellä on voimassa myös **kuntouttavan työtoiminnan ostopalvelusopimus**. Toiminta vahvistaa nuoren arjen- ja elämänhallintaa tukemalla yksilöllisen kasvun, sosiaalisen vahvistumisen, aktiivisen osallisuuden ja osaamisen kehittymistä kohti kouluttautumista ja /tai työllistymistä. Kuntouttavassa työtoiminnassa oli yhteensä seitsemän nuorta.

Leiritoiminta mahdollisti **työtä nuorille** apuohjaajille (10 nuorta), joiden palkkaus tuli kaupungilta, mutta yhdistys vastasi nuorten ohjauksesta. Suoraan yhdistyksen toimintaan Kumpulán koulukasvitarhalle työllistettiin kymmenen nuorta ja Kontulan leiritoimintaan neljä nuorta.

PUUTARHA YMPÄRISTÖKASVATUKSESSA Kesällä 2024 oli yhteensä 16 lasten leiriä.

Kumpulán koulukasvitarhalle järjestettiin lapsille kaikkiaan 12 leiriä. Kontula-Vesalassa järjestettiin neljä leiriä. Valtaosa leireistä oli viikon mittaisia, mutta juhannusviikon ja koulujen aloitusviikon leirit olivat lyhempiä (3-4 päivää).

Lasten leireillä ohjattua leiritoimintaa oli Kumpulán koulukasvitarhalle klo 9-14 ja Kontula-Vesalassa klo 9-15. Lisäksi Kumpulassa järjestettiin alkukesästä iltapäiväkerho yhdistyksen jäsenille kello 14-16, mikä pidensi mukavasti pienimpien leiriläisten päivää.

Leiriläisiä oli kaikkiaan 317, joista 245 Kumpulán koulukasvitarhalle ja 72 leiriläistä Kontulan leiritoiminnassa. Leiripäivään sisältyi ohjauksen lisäksi lämmin lounas ja pidempiin leiripäiviin Kontulassa kevyt välipala.

Varsinaisten leirien päätyttyä toiminta jatkui vielä sadonkorjuun parissa kolmena lauantaina. Sadenkorjuutapahtumat oli suunnattu leiriläisille vanhempineen ja ne olivat hyvin suosittuja.

JOHDANTO

Koululaisilla oli mahdollisuus opastettuun päivään puutarhalla. Vierailukäyntejä oli yhteensä 16, joihin osallistui yhteensä 368 oppilasta. Vierailut järjestettiin yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa. Valtaosa vierailuista ajoittui elo-syyskuuhun, kuusi ryhmää vieraili jo keväällä. Ohjattujen vierailuiden lisäksi oli mahdollisuus myös omatoimisiin vierailuihin.

Perhekerhotoiminta jatkui kaupungin hyte-rahoituksen turvin. Perhekerhoon osallistui 18 perhettä, osa vanhoja ja osa uusia. Perheet olivat enimmäkseen pikkulapsiperheitä ja tyypillisesti perhekerhokertaan osallistui noin 30 henkilöä. Perhekerho kokoontui säännöllisesti 6.5. -14.9. Loppuvuodesta oli vielä tapaaminen valkosipulin istutuksen merkeissä sekä lyhtykulkue takametsään.

KUMPULAN KOULUKASVITARHA TOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ

1. Kumpulan koulukasvitarha toimintaympäristönä

Kumpulan koulukasvitarha (4,3 ha) on **ainoa lasten ja nuorten toimintaan erikoistunut puutarha Suomessa**. Kulttuurista arvoa on paitsi ainutlaatuisessa ympäristössä, myös 1920-luvun alusta keskeytyksettä jatkuneen toiminnan pitkässä traditiossa ja kehittyvässä toiminnassa. Helsingin kaupunki omistaa puutarhan ja Lasten ja nuorten puutarhayhdistys on vastannut toiminnasta vuodesta 2006 alkaen ensin yhdessä opetusviraston ja sittemmin nuorisopalveluiden kanssa. Kumpulan koulukasvitarhan toiminta kilpailutettiin kolmannen kerran loppuvuodesta 2024. Yhdistys oli jälleen ainoa toiminnan tarjoaja ja uuden sopimuksen pohjalta jatkuu toiminnan järjestäminen vuoden 2026 loppuun, minkä jälkeen sopimukseen sisältyy vielä kaksi optiovuotta.

Koulukasvitarha mahdollistaa monipuolisen ympäristökasvatustoiminnan seikkailusta viljelyyn ja tieteeseen. Kasvitarhan alue jakautuu Vähänkyröntien molemmin puolin, isoon ja pieneen puoleen. Kasvitarhan pienellä puolella oli vuonna 2024 lasten leirien ja perhekerhon viljelytoimintaa. Ison puolen viljelyksistä vastasi Vihreän Oksan Werstas. Varsinaisten viljelylohkojen lisäksi kasvitarhalla on marjapensaita, omenapuita, nurmikenttiä, pensaita, puita ja istutuksia. Lasten erityisessä suosiossa on pieni takametsä mustikoineen ja majanrakennuspaikkoineen.

Yhdistys hyödynsi taimikasvatuksessa kasvutunneliaan. Siellä saatiin kasvatettua alueen viljelyyn tarvittavat taimet sekä taimia Werstaan myyntiin. Kesäkaudella tunnelissa viljeltiin lämpöä vaativia hyötykasveja.

Kumpulan koulukasvitarhaa hoidetaan luonnonmukaisen viljelyn keinoin. Maan hoito suunnitellaan viljelynäkökohtien, lasten ja nuorten (viljelijöiden) ja kestävän käytön pohjalta. Viljelykierron avulla ylläpidetään ja parannetaan maan humuspitoisuutta, rakennetta ja ravinnetasapainoa. Työ on

KUMPULAN KOULUKASVITARHA TOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ

käsityövaltaista ja vaatii työvoimaa. Kasvukaudet ovat erilaisia ja sadon varmistaminen vaatii jatkuvaa huolenpitoa.

Maan muokkaus viljelytoimintaa varten hoidettiin hevostöinä kuten jo monena vuonna aiemmin. Maankäännössä oli hevosten lisäksi apuna pieni jyrsin. Pelkkä maankäyntö hevostyönä ei kuitenkaan riitä vaan lisäksi on paljon lapiotyötä.

Viheralueiden hoidosta on vastannut yhdistyksen työpaja, Vihreän Oksan Werstas. Puuvartiset kasvit kuuluvat kaupungin vastuulle. Nurmikkoalueiden korjaus- ja maanparannustoimet ovat tapahtuneet yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa. Nurmialueiden leikkaus hoidettiin Werstaan, yhdistyksen kesätyönuorten sekä nuorisopalveluiden kesätyönuorten yhteistyönä.

TOIMITILAT ALUEELLA

Sisätilat ja varsinkin lämpimät sisätilat ovat koulukasvitarhalla erittäin rajalliset kesän isolle osallistujamäärälle. Sisätiloja on lisätty kaupungin konttiratkaisuin, jotka vuosittain vähän vaihtelevat. Lisäksi leiriryhmien käytössä on telttakatokset.

Toukokuussa otettiin vähitellen käyttöön remontoitu sosiaalityötilarakennus. Samoin otettiin käyttöön uudet penkit ja pöydät telttakatoksiin.

Yhdistyksen kuivuri asetettiin käyttökieltoon tulipaloriskin vuoksi. Kontti olisi paras paikka kuivurille, mutta nykyisissä konteissa ei tähän ole tilaa.

Paviljongin katon korjaustarve todettiin syksyllä. Remontti toteutunee lähivuosina.

2. Puutarha nuorisotyössä

Vihreän Oksan Werstas

Vihreän Oksan Werstas on maamme ensimmäinen puutarhatyöpaja alle 29-vuotiaille nuorille, jotka tarvitsevat tukea työllistymisessä tai koulutukseen hakeutumisessa. Toiminta perustuu puutarhatalouden opetussuunnitelmaan ja pajalla suoritetusta työkokeilusta saa todistuksen. Lisäksi työkokeilijat saavat osaamistodistukset, jotka tekevät opitut taidot entistä paremmin näkyväksi ja toimivat apuna opintoihin ja työelämään siirtymisessä.

Werstaalla tutustutaan käytännönläheisesti puutarha-alan eri töihin. Werstaan toiminta vahvistaa nuoren arjenhallintaa tukien yksilöllisen kasvun, osallisuuden ja osaamisen kehittymistä. Werstas toimii Kumpulan koulukasvitarhalla sekä kasvukauden ulkopuolella Kumpulan kasvitieteellisen tiloissa.

Werstaalla nuoret oppivat:

- ✓ Avomaanviljelyä
taimikasvatuksesta
sadonkorjuuseen
- ✓ Viheralueiden hoitotöitä
- ✓ Puutarhan puutöitä
- ✓ Konetyöskentelyä: koneiden ja
laitteiden turvallinen käyttö ja
huolto
- ✓ Puutarhatuotteiden
jatkojalostusta ja myyntiä:
kuivatut yrttituotteet,
vihannesten säilöntä, hedelmien
ja marjojen säilöntä
- ✓ Kukkasidontaa ja kukka-
asetelmien tekoa
- ✓ Työelämän pelisääntöjä, arvoja
ja työskentelyä osana
työyhteisöä

Yhteisen työskentelyn kautta nuorten osallisuus vahvistui. Tämä näkyi sekä arjen työskentelyssä että halussa vaikuttaa ympäröivään yhteiskuntaan. Nuoria kannustettiin osallisuuteen ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Kuluneella kaudella tapahtuneet työpajatoiminnan leikkaukset herättivät nuorten huolen toiminnan jatkuvuudesta. Nousi

PUUTARHA NUORISOTYÖSSÄ

tarve saada oma ääni kuuluviin ja tuoda näkyväksi työpajan vaikutukset omaan elämään. Nuoret listasivat tärkeäksi kokemansa asiat ja saivat käyttöönsä Werstaan sosiaalisen median kanavat. Päivitys sai paljon näkyvyyttä ja levisi laajalle.

Nuorten toivomiin edullisiin, helposti saavutettaviin vapaa-ajanvietto ja harrastusmahdollisuuksiin tutustuttiin yhdessä. Ajatuksena oli, että nuoret voisivat hyödyntää näitä jatkossakin. Pääsimme tutustumaan kaupunkiolohuone Kohtaukseen, Kulttuuripaja Kuplaan ja Elvikseen sekä Kestävän elämäntavan Jalotukseen Keravalla. Teimme myös yhteisiä retkiä esimerkiksi Lammassaareen ja Talvipuutarhaan

Nuoria tuettiin vahvasti oman jatkopolun löytämisessä, opiskelu- ja/tai työpaikan hakemisessa. Nuorille järjestettiin CV-paja sekä harjoiteltiin työhaastatteluja.

Vuonna 2024 olemme tuoneet toimintaan voimauttavaa valokuvausta. Nuorilla on ollut useamman kerran jakso sekä kevät- että syyskaudella valokuvausta. Menetelmä hyödyntää valokuvausta kommunikoinnin välineenä. Se antaa ilmaisumahdollisuuden niille, joiden on muuten vaikeaa kertoa elämästään tai tulla kuulluksi sekä nähdyksi.

Yhteisöllinen työskentely ulkona puutarhassa, yhteiset ateriat ja pajatoiminnan säännöllinen rytmi tuki nuorten hyvinvointia ja paransi selvästi jaksamista. Werstaalla oli hyvä yhteishenki kaikkien kesken, keskinäinen ymmärrys, luottamus ja tuki kantoi eteenpäin.

Nuorille pajatoimintaa oli maaliskuusta joulukuun. Kauden aikana tehtiin yhdeksän työkokeilusopimusta. Kaksi nuorta siirtyi työkokeilusta kuntouttavaan työtoimintaan saadakseen enemmän tarvitsemaansa tukea. Kiinteä yhteistyö yhdistyksen kuntouttavan työtoiminnan kanssa mahdollisti jouhevan siirtymän. Vihreän Oksan Werstaalla oli viljelykaudella myös yksi opiskelija työssä oppimassa.

Werstaan päärahoitus tuli Etelä-Suomen aluehallintovirastolta. Vuosi 2024 oli erittäin haastava valtionavun tiputtua 77 000 eurosta 40 000 euroon. Raju leikkaus tuli yllätyksenä tietoon maaliskuun lopulla tulleen valtionapupäätöksen myötä. Määrärahojen pienentymisen myötä oli osattu odottaa leikkauksia, mutta suuruus yllätti ja jouduttiin hyvin nopealla aikataululla miettimään toimintaa uudelleen. Päätettiin toteuttaa toiminta mahdollisimman normaalisti kasvukauden loppuun, minkä jälkeen jouduttiin tekemään myös henkilöstön lomautuksia.

Pajan itsearviointinnissa on käytössä Sovari – sosiaalisen vahvistumisen mittari. Lisäksi Werstas on mukana Party-arviointijärjestelmässä ja raportoi OKM:lle työn tuloksista vuosittain.

PUUTARHA NUORISOTYÖSSÄ

Werstaan ohjausryhmä kokoontui neljästi. Kolme kokousta oli pienryhmän kokouksia ja yksi kokous yhdessä yhdistyksen hallituksen kanssa.

Kuntouttava työtoiminta

Yhdistyksellä on sopimus kuntouttavasta työtoiminnasta kevääseen 2026 asti. Vuonna 2024 toiminnassa oli seitsemän nuorta, joista iso osa oli pitkän kauden maaliskuusta vuoden loppuun. Toiminta vahvistaa nuoren arjen- ja elämänhallintaa tukemalla yksilöllisen kasvun, sosiaalisen vahvistumisen, aktiivisen osallisuuden ja osaamisen kehittymistä kohti kouluttautumista ja /tai työllistymistä.

Tavoitteena kuntouttavassa toiminnassa on rakentaa yhdessä lähettävän tahon kanssa pidempi tuki nuorelle ensin kuntouttavasta työtoiminnasta työkokeiluun ja sitä kautta kohti mahdollisia opintoja tai työllistymistä. Nuoren tilanne arvioidaan kolmen kuukauden välein. Jatkosta päätetään lähettävän tahon, nuoren ja valmentajien kanssa palautteen ja arvioinnin pohjalta.

Nuorista kaksi jatkoi tutkintoon tähtäävään koulutukseen, kaksi jäi työttömäksi ja kolmella kuntouttava työtoiminta jatkuu edelleen.

Kuntouttavan työtoiminnan osalta toteutettiin tilaajan valvontakäynti joulukuussa 2024. Valvontakäynnillä saatiin ohjeistusta muun muassa Soteri-rekisteröintiin, Kanta-järjestelmään siirtymiseen sekä kirjaamiskäytäntöihin. Vahvuutena nähtiin toimintaympäristö itsessään, mahdollisuus siirtyä työkokeiluun, tiivis yhteistyö oppilaitosten kanssa sekä asiakkaita osallistava toiminta. Asiakkailta itseltään on saatu paljon positiivista palautetta onnistumisen kokemuksista ja itsetunnon vahvistumisesta sekä turvallisesta ilmapiiristä.

Kesätyöt ja työharjoittelut

Kumpulán koulukasvitarhalta löytyy paljon erilaisia töitä, joiden tekemiseen on hyvä ottaa nuoria mukaan. Yhdistys mahdollisti nuorisopalveluiden palkkaamille nuorille kesätyön leiriryhmien ohjaajina. Työnkuvaan sisältyi myös puutarhatöitä. Yhdistys vastasi nuorten ohjauksesta ja kaupunki palkkauksesta. Kuusi nuorta oli töissä kesäkuussa ja neljä nuorta heinä-elokuussa kukin yhden kuukauden verran.

Kesäsetelin avulla palkattiin Kontulan leiritoimintaan neljä nuorta sekä koulukasvitarhan alueenhoitoon ja keittiöön seitsemän nuorta kaikki kahden viikon jaksolle. Yhdistys pääsi mukaan myös Kesätyö OP:n piikkiin -rahoitukseen, minkä avulla palkattiin kolme nuorta kahden viikon jaksolle koulukasvitarhan alueenhoitoon.

Puutarhatyöt ovat oivallinen ensimmäinen työkokemus nuorelle ja ryhmänä toimiminen antoi vertaistukea. Tehtävät opittiin tekemällä ja ohjaajan mallista. Nuorten ohjaukseen panostettiin ja heille haluttiin tarjota mahdollisimman hyvä työkokemus, josta helppo jatkaa uusiin haasteisiin. Kesätyöntekijät viihtyivät ja antoivat positiivista palautetta jaksosta.

3. Puutarha ympäristökasvatuksessa

Kumpulan koulukasvitarhan leiritoiminta

Kumpulan koulukasvitarhan lasten leirit salapoliisileirejä lukuun ottamatta toteutettiin Helsingin kaupungin nuorisopalvelun ostopalveluna. Salapoliisileireille saatiin AVIn avustus. Kaikilla leireillä lapsilla oli mahdollisuus viljelyyn.

Alkukesästä järjestettiin viljely- ja salapoliisileirejä sekä kesän uutuutena Kesäkurpitsa-leirejä, joilla lapset pääsivät harjoittelemaan käden taitoja. Heinä-elokuussa oli vielä neljä viljelyleiriä. Suunnitelmissa oli myös musiikkileirien järjestäminen, mutta näille

leireille ei saatu riittävästi osallistujia. Tähän saattoi osittain vaikuttaa myös loppukesän ajankohta.

Lasten leiripäivä oli kello 9-14, päivään sisältyi ohjatun toiminnan, vakuutusten ja materiaalien lisäksi lämmin lounas. Yhdistyksen jäsenille oli alkukesästä myös iltapäiväkerho, tämäkin toteutettiin ostopalvelun ulkopuolella.

Viljelyleirit

Yhdistys järjesti yhteensä seitsemän viljelyleiriä. Leirit olivat viikon mittaisia, paitsi juhannusviikon ja koulujen aloitusviikon leiri kesti kolme päivää.

Lapset viljelivät perhekerhon kanssa yhteistä palstaa. Kesän mittaan tulivat tutuksi niin kylväminen, kastelu, kitkentä kuin sadonkorjuu. Ilmastonmuutokseen, luontokatoon ja omavaraisuuteenkin liittyvät kysymykset askarruttavat perheitä ja viljelyleiri on näihin yksi

PUUTARHA YMPÄRISTÖKASVATUKSESSA

väline kasvattamaan toivoa. Leiripäiviin sisältyi ohjatun viljelyn lisäksi paljon vapaata yhdessä oloa pihalla ja takametsässä. Iloa puutarhasta ja yhteisistä kesäpäivistä.

Kesäkurpitsa-leirit

Alkukesästä järjestettiin kolme Kesäkurpitsa-leiriä. Käsitöiden ja taiteilun kautta puutarha otettiin omaksi muun muassa pienoismalleja ja soittimia rakentamalla, leikkiä ja pelejä unohtamatta. Kerran viikossa oli myös mahdollisuus viljelyyn.

Salapoliisileirit

Kesän alussa pienimmille leiriläisille oli tarjolla kaksi viikon mittaista salapoliisileiriä, joilla ratkottiin ohjaajien taitavasti puutarhaan upottamia salaisuuksia yhdessä lasten kanssa. Leirit imaisivat mukaansa koko koulukasvitarhan työyhteisön yhteisten arvoitusten myötä ja lapset eläytyivät hyvin vahvasti salaisuuksiin.

Sadonkorjuutapahtumat

Vielä koulujen alkamisen jälkeen kaikilla leiriläisillä vanhempineen oli mahdollisuus **ohjattuun sadonkorjuuseen** kolmena lauantaina. Sadonkorjuutapahtumat olivat hyvin suosittuja ja niillä oli myös iso pedagoginen merkitys. Sadonkorjuutapahtumissa lapset pääsevät ylpeydellä esittelemään vanhemmilleen viljelypalstaa ja nostamaan yhdessä maukasta lähiruokaa pellosta.

Itä-Helsingin leiritoiminta

Kaupunkipuutarha ja sen asukit -leirit

toteutettiin Kontulan nuorisotalolla ja Vesalan koululla.

Leirejä oli neljä, 3.- 7.6., 10.-14.6, 17.6.-20.6. ja 24.6. – 28.6. Leiripäivä oli kello 9-15 ja siihen sisältyi lämmin lounas sekä välipala. Leirit sijoittuivat lasten omaan lähiympäristöön itähelsinkiläiseen lähiöön. Tavoitteena oli löytää lapsille mielekästä ja luonnonläheistä puuhaa oman kodin läheltä ja näin antaa kaupunkilaislapsille vihreää vapaa-aikaa.

PUUTARHA YMPÄRISTÖKASVATUKSESSA

Leirien aamupäivät kuluivat Kontulan nuorisotalolla leikkien, pelaten ja askarrellen sekä viljelylaatikoita hoitaen. Lisäksi retkeiltiin lähellä olevaan puistoon ja metsään.

Lounaan jälkeen loppuiltapäivä kului pienryhmissä eläimiä hoitaen Vesalan koululla. Lapset ohjeistettiin eläinten häkkien tai terraarioiden siivoukseen, juomavesien vaihtoon sekä ruokintaan. Välipala oli yleensä 13.30 ja sen jälkeen ulkoilua vapaasti ja myös ohjatusti. Välillä myös eläimet, marsut, kilpikonnat ja kanit, pääsivät valvotusti ulkoilemaan lasten kanssa.

Hyvä yhteistyö Vesalan koulun kanssa on ollut keskeistä leirien mahdollistumisen osalta. Yhteistyö on hyödyttänyt sekä koulua että yhdistystä ja ennen kaikkea alueen lapsia ja nuoria. Leirien toinen ohjaaja on tullut koulun rahoituksella ja lisäksi koulun kautta on löytynyt leireille apuohjaajia.

Leiritoiminnan palautetta ja tunnuslukuja

Toimintaa dokumentoitiin säännöllisesti henkilöstökokousten muistioiden ja toiminnan valokuvaamisen avulla. Ohjaajat laativat viikkoraportit toiminnasta. Näissä nostettiin esille haasteita, kehittämiskohtia ja onnistumisia. Välitöntä palautetta kerättiin koko toimintakauden ajan niin asiakkailta kuin henkilöstöltä. Saatua palautetta on käsitelty henkilöstökokouksissa ja ryhdytty tarvittaessa palautteen vaatimiin toimenpiteisiin.

Palautetta leiriläisiltä ja vanhemmilta

”Kiitos vielä. Lapsi ei ollut leiriajatuksesta yhtään innoissaan mutta haluaa tulla ensi vuonna taas. Kohtaatte selvästi lapset hienosti.”

”Lasta kannustaa myös se että oppii viljelystä ja ihan arkisista luonnon asioista ja tietää jostain vähän enemmän kuin vaikka omat vanhemmat.”

”Jatkakaa samaan malliin, alue/ohjaajat/toiminta kerää kehuja vuodesta toiseen eri ikäisten parissa!”

”Lapsi ei ollut alun perin niin kovin innoissaan viljelystä, mutta tykkäsikin lopulta tosi paljon ja kertoi innoissaan kanoista, kanankakasta, yrttien istutuksesta sekä sadettimista.”

PUUTARHA YMPÄRISTÖKASVATUKSESSA

Leireistä kerättiin lapsilta sekä suoraa palautetta että leirien jälkeen sähköistä palautetta yhdessä vanhempien kanssa. Saatu palaute oli erittäin positiivista. Ja lasten ilo välittyi satunnaisemmallekin puutarhalla kävijälle. Aika monessa palautteessa tykättiin kaikesta viljelyyn liittyvästä, jopa kitkemisestä, mikä oli hauska huomata ja kertoo, että ohjaajat ovat onnistuneet. Viestinnässä käyttöön otettu Whatsapp koettiin toimivaksi. Kiusaamistakaan ei kummemmin kesän aikana ilmennyt. Edellisenä kesänä tilanteita oli enemmän.

Kriittistäkin palautettakin toki joukkoon mahtui. Joku koki, että ei ollut päässyt tarpeeksi istuttamaan. Ja aina on niitä, joista jotain oli liian vähän tai liian paljon.

Leirikirjeeseen voisi jatkossa avata ruoan maksullisuutta meille. Voisi myös todeta, että ruoka on suhteellisen kevyttä keittoruokaa eli tarvittaessa voi ottaa omia eväitä mukaan.

Myös Kontulan leirikesä sujui mallikkaasti. Oli hyvä, että viime kesän leiriohjaaja pystyi jatkamaan tällä kertaa koulun palkkaamana ja meillä Kumpulassa viime vuonna ollut ohjaaja tuli hänen työparikseen. Myös apuohjaajat olivat erittäin osaavia tänä vuonna. Kolme ensimmäistä leiriviikkoa oli täynnä ja neljäs viikko toteutettiin pienempänä leirinä. Myös Kontulasta tuli lasten vanhemmilta hyvää palautetta. Eläinten hoito on selvästi näiden leirien helmi ja aina lapsista yhtä mahtavaa.

Ohjaajat viihtyivät työssään niin Kumpulassa kuin Itä-Helsingissäkin, vaikka ajoittain haasteita olikin. Ilahduttavaa on, että moni kesän ohjaajista on jatkamassa tulevanakin kesänä.

LASTEN LEIRITOIMINNAN LUKUJA

	Leirien määrä	Leiripäiviä yhteensä	Leiriläisiä
Viljelyleiri	7	31	136
Salapoliisileiri	2	10	44
Kesäkurpitsa-leiri	3	13	65
Kaupunkipuutarha ja sen asukit	4	19	72
YHTEENSÄ	16	73	317

Leiriläisten iltapäiväkerho

Kumpulan koulukasvitarhalla toteutettiin kesäkuun leirien aikana yhdistyksen jäsenille suunnattu iltapäiväkerho. Kerhon avulla jäsenet saattoivat ostaa ohjattua turvallista toimintaa kaksi tuntia päivään lisää, klo 14-16. Kerholaisten määrä vaihteli 20-30 lapseen.

PUUTARHA YMPÄRISTÖKASVATUKSESSA

Puutarhaperhekerho Basilika

Puutarhaperhekerhon toiminta jatkui kaupungin hyte-rahoituksen turvin. Lisäksi kerholaisilta perittiin osallistumismaksu. Kerho kokoontui 6.5.-14.9.2024. Lisäksi kokoonnuttiin vielä varsinaisen kauden jälkeen istuttamaan talvivalkosipulia ja perheiden yhteisen lyhtykulkueen äärelle. Juhannukseen asti kokoontumisia oli kahdesti viikossa arki-iltaisin ja juhannuksen jälkeen kerran viikossa. Yksi kerhokerta oli 2,5 tuntia perheille. Kerhokerran aikana tehtiin yhdessä opastetusti kasvukauden vaiheen mukaisia töitä, pidettiin yhteinen evästuokio, nautittiin puutarhasta, ystävystyttiin ja kerättiin satoa.

Perheitä oli mukana 18 perhettä, osa uusia ja osa vanhoja, joten uusille perheille oli myös vertaistukea tarjolla. Kerhosta vastasi kaksi ohjaajaa ja ajoittain mukana oli myös harjoittelija. Puutarhaperhekerho oli paljon muutakin kuin viljelyä. Se oli perheiden yhteinen hengähdyshetki turvallisessa puutarhassa keskellä kaupunkia. Se oli yhteisöllisyyttä ja toinen toisistaan välittämistä, yhteisiä kesän juhlahetkiä, laulua ja leikkiä. Samalla kasvatettiin lasten luontosuhdetta ja opittiin arvostamaan itse kasvatettua ruokaa.

Perhekerho sai positiivista palautetta mahtavasta yhteishengestä. Sadon määrää ihmeteltiin ja kiiteltiin. Perheet myös oppivat uutta ja saivat näin tukea mahdollisen itsenäisen viljelyharrastuksen alkuun. Puutarhaperhekerho on todella tärkeä osa mukana olevien perheiden viikkoa ja jatkoa toivotaan. Jopa pienet lapset muistelevat keskellä talvea puutarhaperhekerhoa ja odottavat seuraavan kesän kerhohetkiä puutarhassa.

Toimintaa kouluille ja oppilaitoksille

Kumpulan koulukasvitarhan ohjatut kouluvierailut toteutettiin yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa. Vuonna 2024 toteutettiin 16 kouluvierailua, joista valtaosa elo-syyskuussa. Kuusi vierailua oli toukokuussa. Kevään vierailuille osallistuvat tulivat toiselle vierailulle elo-syyskuussa, jolloin puutarhan kasvukausi avautui oppilaille paremmin. Ohjattuihin vierailuihin osallistui yhteensä 368 oppilasta.

Ohjattujen vierailujen sisältö painottui toiminnalliseen tekemiseen, jonka kautta käsitellään luonnonmukaisen viljelyn perusteita, eri viljelykasveja ja kasvibiologiaa. Keväällä oppilaiden kanssa esimerkiksi käännettiin maata, perustettiin niitty, tutustuttiin alueen villivihanneksiin ja tunnistettiin siemeniä. Syksyllä ohjelmassa oli omenoiden keruuta ja lajittelua sekä yrtteihin tutustumista. Ohjatuilla vierailuilla luokka jaettiin yleensä puoliksi: toinen osa aloitti puutarhan esittelykierroksella ja toinen osa puutarhatöillä. Kaikilla vierailuilla kerrottiin alueen historiasta sekä käsiteltiin pölyttäjiä ja niiden merkitystä.

Vierailut toteutettiin osana Kumpulan koulukasvitarhan ostopalvelua ja toinen ohjaaja oli nuorisopalveluilta. Oppilailta ja opettajilta saatiin hyvää palautetta vierailuista ja yhteistyö yhdistyksen ja nuorisopalveluiden välillä sujui hyvin. Vierailuilta toivottiin toiminnallisuutta ja sitä myös saatiin.

Suullisesti vierailujen jälkeen saatu palaute oli erittäin positiivista. Kirjalliseen palautteeseen tuli valitettavasti vain neljä vastausta, joista nousi myös hieman kriittistä äänenpainoa. Kirjallisessakin palautteessa toki kiiteltiin konkreettista tekemistä, mutta toisaalta tuli palautetta liian yksipuolisesta toiminnasta ja aikataulujen pettämisestä.

Kumpulan koulukasvitarha on mukana valtakunnallisessa luonto- ja ympäristökoulujen LYKE-verkostossa. Koulukasvitarhan toiminta auditoitiin taas tänä vuonna ja meiltä käytiin auditoimassa Suomenlinnassa Leirikouluyhdistyksen toiminta. Koulukasvitarhan toiminta sai auditoinnissa kiitokset eikä korjaustarpeita ilmennyt.

TAPAHTUMAT, KOULUTUKSET JA VAPAAEHTOISTOIMINTA

4. Tapahtumat, koulutukset ja vapaaehtoistoiminta

Yhdistys järjesti Kumpulan koulukasvitarhalla vuonna 2024 seuraavat tapahtumat

- Kevättrieha ke 15.5. klo 15-19, osallistujia noin 400 henkilöä
- Avoimet puutarhat su 16.6. klo 12-17, osallistujia noin 100 henkilöä
- Sadonkorjuujuhla ke 21.8., klo 16-20, osallistujia noin 600 henkilöä

Kevättrieha ja Sadonkorjuujuhla toteutettiin vahvasti yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa. Yhdistyksen ja nuorisopalveluiden lisäksi tapahtumia oli toteuttamassa Käpylän Pallo, yksi partiolippukunta, Käpylän Klubi ja musiikkiopisto. Avoimet puutarhat -tapahtuma toteutettiin yhteistyössä Cafe Raparperimeren kanssa.

Vihreän Oksan Werstaan taimimyynnit järjestettiin toukokuussa kahtena lauantaina klo 11-14 ja yhtenä torstaina klo 15-19. Lisäksi äitienpäivänä 12.5. järjestettiin Työhevosharrastajien kanssa yhteinen tapahtuma, jossa kaupunkilaiset pääsivät tutustumaan myös työhevosiin peltotöissä. Näissä tapahtumissa alueella vieraili yhteensä noin 350 henkilöä.

Syyskuussa järjestettiin vielä nuorisopalveluiden kanssa omenoiden poimintaa kahtena torstaina. Lisäksi kaupunkilaisilla oli mahdollisuus kahtena päivänä lehtikaalin poimintaan puutarhalla.

Tilojen vuokrausta lähdettiin mainostamaan varsinkin ajatellen lasten syntymäpäiviä. Kauden aikana tilat vuokrattiin kolmeen perhejuhlaan, Lykky ry:n suunnittelupäivään sekä SAM-Helsingin kurpitsatapahtumaan.

Yhdistyksellä on toiminnassaan paljon **jatkuvaa koulutusta**, tekemällä opettamista ja oppimista, jota ei välttämättä pysty nimeämään erilliseksi koulutustilaisuudeksi. Puutarhalla oppimisen paikkoja tulee vastaan nuorille ja vanhemmillekin päivittäin oman työn ohessa. Kesätyöntekijöille järjestetään joka kevät perehdytyskoulutus. Yhdistyksen koulutuksen lippulaiva on **Vihreän Oksan Werstas**, jonka toiminta perustuu puutarha-alan opetussuunnitelmaan.

Kaikille kaupunkilaisille markkinoitiin kukkasidontakursseja, joita toteutettiin loppukesästä kaksi kappaletta. Kurssien osalta tehtiin tiivistä yhteistyötä Kreetta Järvenpään kanssa.

Vapaaehtoisia oli muutamia mukana leiritoiminnan apuna, tapahtumien järjestämisessä sekä viljelyssä. Avoimet puutarhat -tapahtuma järjestettiin yhdistyksen puolelta kokonaan vapaaehtoisvoimin. Sadonkorjuujuhlan onnistumisessa perhekerhon vapaaehtoisilla oli merkittävä rooli.

5. Viestintä, vaikuttaminen ja yhteistyö

Yhdistyksen toiminnasta viestittiin omilla nettisivuilla www.lastenpuutarha.fi sekä sosiaalisen median eri kanavissa: facebook (yhdistys ja Werstas), instagram (yhdistys, Werstas).

Sisäinen viestintä rakentui erilaisten henkilöstökokousten, ilmoitustaulujen ja suoran vuorovaikutuksen varaan. Whatsapp-ryhmät olivat varsin käteviä eri työryhmien väliseen ja sisäiseen viestintään, kun kaikille piti saada nopeasti tieto ja ihmiset olivat eri paikoissa.

Viestinnän kehittämiseksi perustettiin oma viestintätiimi, joka ehtii aloittaa vuoden lopulla toimintansa. Toiminta jatkuu vuonna 2025.

Vaikuttamistyön keskeinen tapahtuma oli elokuussa järjestetty Werstaan ystävien tapaaminen. Tapaamiseen kutsuttiin Vihreän Oksan Werstaan toimintaan linkittyneitä henkilöitä vuosien varrelta keskustelemaan Werstaan tulevaisuudesta. Haluttiin herätellä uutta ajattelua ja kerätä ideoita rajun valtionavun leikkauksen jälkeen. Paikalle saapuikin runsaasti Werstaan ystäviä kuten Kumpulán alueen asukkaita ja toimijoita, asiakasravintoloita, entisiä werstaslaisia ja paikalla oli myös Into ry:n edustus.

Vaikuttamistyötä tehtiin myös kaupungin suuntaan, kun selvitettiin mahdollisuutta muuttaa Kumpulán koulukasvitarhan ostopalvelu kumppanuudeksi. Kaupungilta kuitenkin todettiin kilpailutus edelleen välttämättömäksi.

Yhdistyksen keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat Helsingin kaupungin nuorisopalvelut sekä opetus-, sosiaali- ja varhaiskasvatuspalvelut, Hyötykasviyhdistys, Työhevosharrastajat, Plan Suomi, Sovinto ry, Into -etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry, muut työpajat, Jalotus ry, Puutarhaliitto, Kehitysvammatuki 57, Green Care Finland ry, TE-toimistot, Helsingin työvoiman palvelukeskus, puutarha-alan oppilaitokset, Stadin ao, Helsingin ensikoti ry, Helsingin Suomi-Amerikka-seura, ympäristökasvatustyötä tekevät järjestöt mm. FEE Suomi ry ja Luonto- ja ympäristökoulujen liitto. Lisäksi yhdistys tekee yhteistyötä koulujen, päiväkotien ja leikkipuistojen kanssa.

6. Hallinto ja henkilöstö

Hallitus

Hallitukseen kuuluu puheenjohtaja, viisi varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä. Hallituksen jäsenten kausi on kaksivuotinen ja puheenjohtajan yksi vuosi.

Hallitus vastasi toimintasuunnitelman toteuttamisen seurannasta sekä yhdistyksen talouden seurannasta.

Yhdistyksen vuosikokouksessa 20.3.2024 valittu hallitus

Puheenjohtaja: Sanna Vesikansa

Varsinaiset jäsenet: Anna-Maria Maliniemi (varapj), Leena Honkasalo, Kiira Knuus, Ronja Koskiranta, Pinja Sipari **Varajäsenet:** Eeva-Stiina Smolander, Orvokki Miljard

Henkilöstö

Toiminnanjohtaja vastasi yhdistyksen toiminnan käytännön suunnittelusta, taloudesta ja hankkeiden kokonaishallinnoinnista. Yhdistyksen toiminnanjohtajana toimi Eeva-Maija Bergholm. Palkanlaskennasta ja muusta toimiston hoidosta vastasi osa-aikainen toimistos sihteeri Tarja Elo.

Toiminnanjohtaja oli osittain opintovapaalla toukokuun lopulta elokuun loppuun hoitaen kuitenkin välttämättömät talousasiat. Muuten tänä aikana häntä sijaisti Orvokki Miljard, joka toimi myös perhekerhon ja viljelyleirien ohjaajana sekä kuntouttavan työtoiminnan tukena.

Nuorten työpajan Vihreän Oksan Werstaan valmentajina toimivat Mari Paakkinen, Maiju Kormano ja Minna Sauvala (maalis-elokuu). Susanna Lagström oli opintovapaalla lokakuun lopulle, mutta palasi kesällä ohjaamaan kesätyönuoria pariaksi viikoksi. Työvalmentajana Werstaalla toimi huhtikuusta syyskuun puoliväliin Andrew Martin.

Kesäkauden aikana henkilöstöä oli parhaimmillaan yhdistykseen palkattuna yhtäaikaa yli 20 henkeä, kun kaikki leiriohjaajat olivat töissä. Kumpulan koulukasvitarhan leiritoiminnassa oli kesän aikana yhteensä kuusi ohjaajaa ja keittiövastaava. Lisäksi oli kymmenen nuorta

HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

kaupungin suoraan palkkaamina leirien avustavissa tehtävissä yhdistyksen ohjauksessa. Alueenhoitoon oli palkattu yhdeksän nuorta kahden viikon jaksoihin kesäsetelillä tai Kesäduuni OP:n piikkiin -rahoituksella. Lisäksi yksi nuori oli keittiön apuna kahden viikon jakson. Itä-Helsingin leiritoiminnassa oli yksi leiriohjaaja ja neljä kesäsetelinuorta apuohjaajina.

Henkilöstön osaamista pyrittiin päivittämään sopivin koulutuksin. Werstaalta osallistuttiin muun muassa Into ry:n koulutuksiin. Werstaalla oli työnohjausta kaksi kertaa, joista toinen kerta saatiin työnohjaajalta lahjoituksena, tukena hankalaan taloustilanteeseen.

Koko jatkuvassa työsuhteessa oleva henkilöstö oli osittain lomautettuna loppuvuodesta loka-joulukuussa johtuen Werstaan valtionavun leikkauksesta.

Kirjanpidosta vastasi tilitoimisto Atope Oy/Hannu Lehtinen ja tilintarkastuksen hoiti tilintarkastusyhteisö Tiliextra Oy, vastaavina tilintarkastajina HT Kristian Seemer ja HT Miro Niska.

Toimitilat Yhdistyksen toimisto sijaitsee Kumpulan kasvitieteellisen puutarhan yhteydessä (Jyrängöntie 2, 00560 HKI). Myös nuorten työpaja, Vihreän Oksan Werstas, toimii kasvukauden ulkopuolella samoissa tiloissa. Huhtikuusta lokakuuhun Werstas toimii Kumpulan koulukasvitarhalla (Vähänkyröntie 3-6), jossa järjestetään valtaosa myös muusta toiminnasta.

7. Talous

Yhdistyksen merkittävimpiä rahoituslähteitä olivat Etelä-Suomen aluehallintoviraston avustus työpajatoimintaan sekä Helsingin kaupungin nuorisopalveluiden ostopalvelu Kumpulan koulukasvitarhan toiminnasta.

Werstaan valtionavun raju leikkaus 77 000 eurosta 40 000 euroon vaikutti vuoden 2024 toimintaan voimakkaasti. Kasvukausi vedettiin läpi suhteellisen normaalisti. Tosin toiminnanjohtaja oli osittain opintovapaalla. Kaikki hankinnat jäädytettiin ja kaikesta mahdollisesta pyrittiin säästämään. Werstaan käytössä olleesta leasing-pakettiautosta luovuttiin elokuun lopussa. Loka-joulukuussa kaikki jatkuvassa työsuhteessa olevat lomautettiin osa-aikaisesti. Koko ajan mietittiin myös suunnitelmia jo tulevaan – miten Werstasta voidaan toteuttaa pienemmin resurssein: työn määrän vähentämistä viljelyssä ja muita tukiratkaisuja. Tukitoimena kerättiin myös lahjoituksia ja pyrittiin verkostoitumaan entistä vahvemmin.

Hyvää vuodessa oli kuntouttavan työtoiminnan onnistuminen sekä laadullisesti että määrällisesti. Asiakkaiden määrä nousi neljästä kuuteen. Asiakkaat osallistuivat aktiivisesti ja tätä kautta saatiin hyvä tuotto asiakaspäivistä.

Merkittävä osa rahoituksesta tuli myös Werstaan myynneistä (pihakohteiden hoito, taimien, sadon ja jatkojalosteiden myynti) sekä leirien ja perhekerhon osallistumismaksuista. Werstaan työvalmentajan palkkaukseen saatiin palkkatukea sekä Vantaa-lisää. Kukkasidontakursseista saatiin pientä tuloa.

Pienet avustukset tulivat Etelä-Suomen aluehallintovirastolta ja Helsingin kaupungilta leiritoimintaan sekä Stiftelsen 7nde Mars Fondenilta leiristipendeihin sekä Helsingin kaupungilta perhekerhon toimintaan.

Merkittävimmät kuluerät olivat henkilöstökulut, alueen hoidon tarvikkeet, toimintavälineet ja materiaalit leiriläisille ja pajalaisille, vuokra- ja leasingkulut, ruokakulut kasvitarhalla, sähköinen viestintä ja kirjanpito.

Jännitystä vuoden loppuun aiheutti Kumpulan koulukasvitarhan ostopalvelun kilpailutus seuraaville neljälle vuodelle. Kilpailutus päättyi yhdistyksen kannalta onnistuneesti ja lähemme rakentamaan uutta kautta yhdessä uuden isäntäorganisaation eli Helsingin kaupungin nuorisopalveluiden ympäristötoiminnan yksikön kanssa.